

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2009. gada 15. decembrī *

Lieta C-409/05

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2005. gada 14. novembrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv K. Katabriga [*C. Cattabriga*], kā arī D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*] un G. Vilmss [*G. Wilms*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Grieķijas Republiku, ko pārstāv A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*] un E. M. Mamuna [*E.-M. Mamouna*], kā arī K. Boskovits [*K. Boskovits*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — grieķu.

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv J. Bērings Līsbergs [*J. Bering Liisberg*], pārstāvis,

Itālijas Republika, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. de Bellis [*G. De Bellis*], *avvocato dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Portugāles Republika, ko pārstāv K. Gerra Santoša [*C. Guerra Santos*], kā arī L. Iness Fernandišs [*L. Inez Fernandes*] un Ž. Gomišs [*J. Gomes*], pārstāvji,

Somijas Republika, ko pārstāv J. Heliskoski [*J. Heliskoski*] un A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*], pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Levits un K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), M. Iešičs [*M. Iešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un U. Lehmuss [*U. Lohmus*],

ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 25. novembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2009. gada 10. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, atsakoties aprēķināt un pārskaitīt pašu resursus, kuri netika iekasēti laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, attiecībā uz militārā aprīkojuma importu, atbrīvojot to no muitas nodokļiem, kā arī atsakoties maksāt nokavējuma procentus saistībā ar šo pašu resursu neiemaksāšanu Komisijai, Grieķijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas paredzēti attiecīgi Padomes 1989. gada 29. maija Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 par Lēmuma 88/376/EEK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu piemērošanu (OV L 155, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1996. gada 8. jūlija Regulu (Euratom, EK) Nr. 1355/96 (OV L 175, 3. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula Nr. 1552/89”), 2. un 9.–11. pantā līdz 2000. gada 31. martam, kā arī pēc šī datuma Padomes 2000. gada 22. maija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 130, 1. lpp.), tajos pašos pantos.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

- ² 2. panta 1. punktā Padomes 1988. gada 24. jūnija Lēmumā 88/376/EEK, Euratom par Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 185, 24. lpp.) un Padomes 1994. gada 31. oktobra Lēmumā 94/728/EK, Euratom par Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 293, 9. lpp.) ir paredzēts:

“[Kopienų] budžetā iekļaujamos pašu resursus veido šādi ieņēmumi:

[..]

- b) Kopīgā muitas tarifa nodevas un citas nodevas, ko Kopienų iestādes noteikušas vai paredz noteikt attiecībā uz tirdzniecību ar trešām valstīm, un muitas nodokļi par precēm, uz kurām attiecas Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums;

[..].”

- 3 Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Kopienų Muitas kodekss”) 20. pantā ir noteikts:

“1. Muitas parāda rašanās gadījumā likumā noteikto muitas nodokļu pamats ir Eiropas Kopienų muitas tarifs.

[..]

3. Eiropas Kopienų muitas tarifā ietilpst:

a) kombinētā preču nomenklatūra;

[..]

c) likmes un citi maksas elementi, ko parasti piemēro kombinētajā nomenklatūrā iekļautajām precēm attiecībā uz:

— muitas nodokļiem

[..]

- d) preferenciāli tarifa pasākumi, ko atsevišķām valstīm vai valstu grupām paredz līgumi ar Kopienu, kuros paredzēta tarifa preferenču režīma piešķiršana;
- e) preferenciāli tarifa pasākumi, kurus Kopiena atsevišķām valstīm, valstu grupām vai teritorijām noteikusi vienpusēji;
- f) autonomi neuzlikšanas pasākumi atsevišķām precēm uzliekamo ievadmuitas nodokļu samazināšanai vai atbrīvošana no tiem;
- g) citi tarifa pasākumi, kurus nosaka citi Kopienas tiesību akti.

[..]”

⁴ Kopienas Muitas kodeksa 217. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ikvienu muitas parāda rezultātā radušos ievadmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, turpmāk sauktu “nodokļa summa”, muitas dienesti aprēķina, tiklīdz to rīcībā ir

nepieciešamie dati, un ieraksta uzskaites dokumentos vai jebkurā citā līdzvērtīgā dokumentā (iegrāmatošana).

[..”

- 5 Saistībā ar Kopienų pašu resursu nodošanu Komisijas rīcībā Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu Nr. 1552/89, kas bija piemērojama laikposmā, par kuru ir šī lieta, līdz 2000. gada 30. maijam. Šī regula, sākot no 2000. gada 31. maija, tika aizstāta ar Regulu Nr. 1150/2000, ar ko tiek kodificēta Regula Nr. 1552/89, negrozot tās saturu.

- 6 Regulas Nr. 1552/89 2. pantā ir paredzēts:

“1. Šīs regulas piemērošanai Kopienas pašu resursu prasījumus, kas minēti Lēmuma 88/376/EEK, Euratom 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, nosaka, līdzko ir izpildīti muitas noteikumos paredzētie nosacījumi par prasījumu iekļaušanu kontos un paziņošanu debitoram [parādniekam].

1.a Diena, kas jāņem vērā 1. punktā paredzētajai noteikšanai, ir diena, kurā izdara ierakstu muitas noteikumos paredzētajās norēķinu grāmatās.

[..”

7 Šīs regulas 9. panta 1. punktā ir noteikts:

“Saskaņā ar 10. pantā paredzēto kārtību dalībvalstis pašu resursus ieraksta kredītā kontā, ko Komisijas vārdā atver dalībvalsts kasē vai iestādē, ko tā norīkojusi.

Šo kontu apkalpo par brīvu.”

8 Saskaņā ar šīs regulas 10. panta 1. punktu:

“Pēc tam[,] kad, piemērojot Lēmuma 88/376/EEK, Euratom 2. panta 3. punktu, kā iekasēšanas izmaksas atskaitīti 10 %, minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto pašu resursu ierakstīšanu izdara ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc 19. datuma, kas ir otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā saskaņā ar šīs regulas 2. pantu tika noteikts [konstatēts] prasījums.

[..]”

9 Regulas Nr. 1552/89 11. pantā ir noteikts:

“Par visiem kavējumiem, izdarot ierakstus 9. panta 1. punktā minētajā kontā, attiecīgai dalībvalstij jāmaksā procenti, kuru likme atbilst par diviem punktiem paaugstinātai procentu likmei, kuru attiecīgās dalībvalsts valūtas tirgū piemēro valsts īstermiņa

kredīta operācijām, brīdī, kad beidzies termiņš. Par katru kavējuma mēnesi šo likmi palielina par 0,25 punktiem. Palielināto likmi piemēro visam kavējuma periodam [laikam].”

10 Saskaņā ar Regulas Nr. 1150/2000 22. pantu:

“Regula (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 tiek atcelta.

Atsauces uz minēto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās būtu jālasa saskaņā ar pielikuma A daļā ietverto korelācijas tabulu.”

11 Tādējādi, izņemot to, ka Regulās Nr. 1552/89 un Nr. 1150/2000 ir atsauces attiecīgi vienā uz Lēmumu 88/376 un otrā uz Lēmumu 94/728, šo abu regulu 2. un 9.–11. pants būtībā ir identiski.

12 Ar Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmumu 2000/597/EK, Euratom par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 253, 42. lpp.) Regulas Nr. 1150/2000 10. panta 1. punktā paredzētā 10 % likme tika palielināta līdz 25 %.

13 Šī lēmuma motīvu pirmajā punktā ir noteikts:

“Eiropadomes sanāksmē Berlīnē 1999. gada 24. un 25. martā tika izdarīti secinājumi, *inter alia*, par to, ka Kopienas pašu resursu sistēmai vajadzētu būt taisnīgai, atklātai [pārskatāmai], rentablai un vienkāršai, kā arī pamatotai ar kritērijiem, kuri vislabāk atspoguļotu katras dalībvalsts iespējas [spēju] veikt iemaksas.”

14 Padomes 2003. gada 21. janvāra Regulas (EK) Nr. 150/2003 par noteikumiem ieročiem un militārajam ekipējumam paredzēto ievedmuitas nodokļu atlikšanu (OV L 25, 1. lpp.), kas pieņemta uz EKL 26. panta pamata, preambulas piektajā apsvērumā ir noteikts:

“Lai būtu iespējams aizsargāt dalībvalstu militāro noslēpumu, jānosaka īpaša administratīva procedūra nodokļu atlikšanas iespēju piešķiršanai. Tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurai paredzēti ieroči vai militārais ekipējums, deklarācija, kas vienlaikus ir arī Muitas kodeksa paredzētā muitas deklarācija, būtu pietiekams garants šo prasību ievērošanai. Deklarāciju iesniedz sertifikāta veidā. Jānosaka forma, kādā šim sertifikātam jābūt, lai saistībā ar deklarāciju būtu iespējams izmantot arī datu apstrādes metodes.”

15 Šīs regulas 1. pantā ir paredzēts:

“Šajā regulā ir izklāstīti noteikumi [nosacījumi] par noteikumiem ieročiem un militārajam ekipējumam, ko no trešām valstīm ievieš par militāro aizsardzību atbildīgas dalībvalstu iestādes vai citas iestādes šo iestāžu vārdā, paredzēto ievedmuitas nodokļu autonomo atlikšanu.”

16 Šīs regulas 3. panta 2. punktā ir arī noteikts:

“Neatkarīgi no 1. punkta militāras konfidencialitātes dēļ sertifikātu un ievestos izstrādājumus var iesniegt citām iestādēm, ko šim nolūkam norādījusi ievedēja dalībvalsts. Šādos gadījumos kompetentā iestāde, kas izsniegusi sertifikātu, līdz katra gada 31. janvārim un 31. jūlijam iesniedz savas dalībvalsts muitas dienestiem kopsavilkuma ziņojumu par ievestajiem izstrādājumiem. Ziņojumam jāaptver 6 mēnešu periods, kas beidzas iepriekšējā mēnesī pirms ziņojuma iesniegšanas termiņa. Tajā jānorāda sertifikātu numuri un izsniegšanas datumi, ievēšanas datumi, kā arī ar šiem sertifikātiem ievesto izstrādājumu kopējā vērtība un bruto svars.”

17 Saskaņā ar tās 8. pantu Regulu Nr. 150/2003 piemēro no 2003. gada 1. janvāra.

Pirmstiesas procedūra

18 Komisija ar brīdinājuma vēstuli, kas datēta ar 2003. gada 17. oktobri, uzsāka pārkāpuma procesu pret Grieķijas Republiku un lūdza šo dalībvalsti aprēķināt un samaksāt laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim nepārskaitītos pašu resursus, kas attiecas uz importu, par ko ir strīds, kā arī samaksāt ar to saistītos procentus.

19 Savā 2003. gada 18. augusta atbildē saistībā ar 2001. gada 21. decembrī par šiem pašiem faktiem uzsāktu procedūru par pienākumu neizpildi, atbilde uz kuru tomēr tika sniegta 2003. gada 24. oktobrī, Grieķijas Republika apgalvoja, ka EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts tai ļaujot atbrīvot no muitas nodokļiem militārā aprīkojuma importu ar mērķi aizsargāt būtiskas tās drošības intereses.

- 20 Iepazinusies ar šo atbildi, Komisija 2004. gada 18. oktobrī izdeva argumentētu atzinumu, aicinot šo dalībvalsti veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu šī atzinuma prasības divu mēnešu termiņā no tā saņemšanas brīža. Šī dalībvalsts 2005. gada 18. februārī atbildēja, atkārtojot un precizējot iepriekš sniegtos apsvērumus.
- 21 Ņemot vērā Grieķijas Republikas tādējādi norādīto, Komisija, uzskatot, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi argumentētā atzinuma prasības, nolēma celt šo prasību.
- 22 Ar rikožumu, kas datēts ar 2007. gada 13. septembri, Tiesas priekšsēdētājs Dānijas Karalistei, Itālijas Republikai, Portugāles Republikai un Somijas Republikai atļāva iestāties lietā Grieķijas Republikas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Par pieņemamību

- 23 Pirmkārt, Grieķijas Republika norāda uz iebildi par nepieņemamību sakarā ar formas trūkumiem, kas skar prasību, proti, kļūdainu tiesību aizsardzības līdzekļa izvēli. Šī dalībvalsts paskaidro, ka, ņemot vērā, ka, lai nemaksātu muitas nodokļus par militārā aprīkojuma importu, par ko ir strīds, tā ir atsaukusies uz EKL 296. pantu, Komisijai nebija tiesību celt šo prasību, pamatojoties uz EKL 226. pantu, bet tai bija jāizmanto EKL 298. panta otrajā daļā paredzētā īpašā procedūra.

- 24 Ir jākonstatē, ka, lai gan Grieķijas Republika ir norādījusi šo iebildi savā aizstāvības rakstā, atbilstošu prasījumu tā ir formulējusi tikai atbildē uz repliku, tādējādi saskaņā ar Tiesas Reglamenta 42. pantu šī iebilde ir jāatzīst par nepieņemamu, jo prasītājam nav bijis iespējas to atspēkot.
- 25 Neatkarīgi no apsvērumiem par Reglamentu ir jānorāda, ka ar šo prasību Komisijas mērķis ir konstatēt Regulas Nr. 1552/89 un Regulas Nr. 1150/2000 2. un 9.–11. panta neizpildi. EKL 298. pants būtu piemērojams tikai tad, ja Komisija būtu apgalvojusi, ka ir ļaunprātīgi izmantotas EKL 296. un 297. pantā norādītās pilnvaras.
- 26 Otrkārt, tiesas sēdē Grieķijas valdības pārstāvis norādīja uz iebildi par nepieņemamību, apgalvojot, ka prasība par pienākumu neizpildi neļauj panākt tāda Tiesas nolēmuma pieņemšanu, ar kuru dalībvalstij tiek uzlikts pienākums veikt noteiktus pasākumus.
- 27 Šajā sakarā ir tikai jānorāda, ka jau no paša Komisijas prasības pieteikuma teksta izriet, ka Komisija ir lūgusi tikai konstatēt apgalvoto pienākumu neizpildi, nelūdzot Tiesu noteikt attiecīgajai dalībvalstij veikt noteiktus pasākumus.
- 28 Tādējādi Komisijas prasība ir jāatzīst par pieņemamu.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

- 29 Komisija norāda, ka Grieķijas Republika kļūdaini atsaucas uz EKL 296. pantu, lai atteiktos maksāt muitas nodokļus, jo to iekasēšana nav šīs dalībvalsts būtisko drošības interešu apdraudējums.
- 30 Vispirms Komisija norāda, ka tā apšaubā nevis Grieķijas Republikas īpašo ģeogrāfisko situāciju, bet gan nepieciešamību šai dalībvalstij atbrīvot no muitas nodokļiem militāra aprīkojuma importu ar mērķi aizsargāt būtiskas tās drošības intereses.
- 31 Komisija uzskata, ka tādi pasākumi, ar kuriem tiek izveidotas atkāpes vai izņēmumi, kā EKL 296. pants, ir jāinterpretē šauri. Tādējādi attiecīgajai dalībvalstij, kura atsaucas uz šī panta piemērojamību, esot jāpierāda, ka tā izpilda visus šajā pantā paredzētos nosacījumus, ja tā grasās atkāpties no Kopienų Muitas kodeksa 20. panta, kurā ietverts vispārējais nodokļu iekasēšanas princips, kas noteikts EKL 26. pantā, un tādējādi no kopīgā muitas tarifa, kas ir piemērojams attiecīgajam importam.
- 32 Tādēļ Komisija apgalvo, ka Grieķijas iestādēm konkrēti un detalizēti ir jāpierāda, ka attiecīgo muitas nodokļu iekasēšana par importu, par ko ir pamata lieta, apdraud būtiskas šīs dalībvalsts drošības intereses.

- 33 Šajā sakarā militārā aprīkojuma palielinājums vai tā modernizācija un būtisks aprīkojuma programmai piešķirto līdzekļu samazinājums neesot šāds pierādījums. Tas pats attiecoties uz norādīto "aizsardzības" izdevumu apmēru, kam nav atsaucis uz pierādītiem atbilstošiem datiem.
- 34 Komisija uzsver, ka Grieķijas Republikas argumentācija par bažām par informācijas, kas skar militāro noslēpumu, izpaušanu kontroles procedūrās ir nepamatota, jo, pirmkārt, internetā jebkurš var piekļūt detalizētai informācijai, piemēram, par atbildētājam eksportēto ieroču veidu, un, otrkārt, šī pārkāpuma procedūra principā attiecas tikai uz muitas nodokļu samaksu. Komisija arī precizē, ka katrā ziņā Kopienas muitas sistēmas piemērošana paredz Kopienas un valsts ierēdņu iesaistīšanos, kuriem ir konfidencialitātes pienākums, apstrādājot jutīgus datus.
- 35 Komisija uzskata, ka arguments par to, ka tās bezdarbība pēc pārkāpuma procedūras uzsākšanas pret Grieķijas Republiku sakarā ar aprīkojuma vienlaicīgi civillam un militāram lietojumam importu norāda, ka tā netieši ir atteikusies turpināt procesu par šajā lietā aplūkoto pārkāpumu, nevarot tikt pieņemts. Šī dalībvalsts nevarot atsaukties uz tiesiskās palāvēšanas aizsardzības principa aizskārums, uzskatot, ka šī bezdarbība parādot, ka Komisija ir pieņēmusi atbrīvojumu, par ko ir šī lieta, jo abas procedūras, lai gan tajās ir būtiskas līdzības, ir atšķirīgas un Komisijai prasības par pienākumu neizpildi ir plaša rīcības brīvība.
- 36 Komisija piebilst, ka Regulas Nr. 150/2003 tiesiskais pamats ir tieši EKL 26. pants par muitas nodokļu noteikšanu, nevis EKL 296. pants, ar kuru pat jaunā tiesiskā regulējuma ietvaros nevarot pamatot attiecīgo atbrīvojumu.

37 Kā uzskata Komisija, attiecīgā muita nodokļu neiekasēšana rada nevienlīdzību starp dalībvalstīm to attiecīgo ieguldījumu Kopienu budžetā aspektā. Šī neiekasēšana parādot šīs dalībvalsts solidārā šī budžeta kopfinansējuma pienākuma neizpildi.

38 Visbeidzot, Komisija uzskata, ka muitas nodokļu atmaksa dalībvalstīm, kuras ir pareizi piemērojušas kopīgo muitas tarifu, neesot atlīdzinājums par nevienlīdzīgu attieksmi budžetārā ziņā, no kuras tās ir cietušas. Komisija kā Līguma izpildes uzraugs nevarot ļaut turpināties šādam Kopienu tiesiskā regulējuma pārkāpumam, kas kaitē Kopienu budžetam.

39 Grieķijas Republika uzskata, ka no paša EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunkta formulējuma izriet, ka ar Līgumu ir paredzēts piešķirt dalībvalstīm plašu rīcības brīvību attiecībā uz pasākumiem, ko tās nosaka, lai aizsargātu būtiskas to drošības intereses, un kuri attiecas uz precēm, kurām piemērojami šī 296. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikumi. Tādējādi EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts ļaujot dalībvalstīm atkāpties no EKL 26. panta un Kopienu Muitas kodeksa, ja tiek importēts aprīkojums, kas paredzēts tikai militāriem mērķiem, un ja šī importa mērķis ir aizsargāt būtiskas attiecīgās dalībvalsts drošības intereses, ņemot vērā tās īpašo situāciju.

- 40 Tā, lai neiekasētu muitas nodokļus par attiecīgajā laikposmā importēto militāro aprīkojumu, Grieķijas Republika norāda uz EKL 296. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto izņēmumu piemērošanu, jo Kopienų muitas tiesiskā regulējuma piemērošana šim importam apdraudot būtiskas tās drošības intereses.
- 41 Grieķijas Republika uzskata, ka jautājums par muitas pārkāpuma esamību pirms Regulas Nr. 150/2003 stāšanās spēkā nav ticis galīgi atrisināts. Turklāt finansiāla parāda rašanās, kā uzskata šī dalībvalsts, ir atkarīga no atbilstošā muitas parāda rašanās.
- 42 Grieķijas Republika norāda, ka muitas nodokļu samaksa, importējot militāro aprīkojumu, ne tikai būtiski ietekmējot valsts bruņojuma programmu, bet tai esot arī tiešas sekas uz tās aizsardzības kapacitāti, tieši apdraudot būtiskas tās drošības intereses EKL 296. panta izpratnē.
- 43 Grieķijas Republika uzskata, ka tai ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz to pasākumu izvēli, kas vajadzīgi būtisku tās drošības interešu aizsardzībai. Šajā sakarā tas, ka Regulā Nr. 150/2003 tiek ņemtas vērā būtiskas dalībvalstu drošības intereses, no 2003. gada 1. janvāra paredzot muitas nodokļu atlikšanu, importējot militāro aprīkojumu, nerada šaubas par iespēju piemērot EKL 296. pantu, ja dalībvalstis ir izpildījušas šajā pantā noteiktos nosacījumus.
- 44 Šajā sakarā Grieķijas Republika turklāt uzskata, ka, pieņemot Regulu Nr. 150/2003, Kopienų likumdevējs esot apstiprinājis nepieciešamību ievērot dalībvalstu drošības

intereses un to tiesības atsaukties uz konfidencialitāti, ja tas ir nepieciešams, tam izmantojot īpašas administratīvās procedūras muitas nodokļu atlikšanas režīma ietvaros.

- 45 Grieķijas Republika uzskata, ka tā ir iesniegusi Komisijai tik daudz informācijas, cik tai bija iespējams nosūtīt, jo papildu informācija skāra būtiskas tās drošības intereses, un ka no nosūtītās informācijas skaidri izriet, ka muitas nodokļu maksāšana ietekmētu tās aizsardzības kapacitāti, piemēram, samazinot gaisa spēku nodrošinājuma un uzturēšanas programmu saistībā ar īpaši paaugstinātajām pārtvērēju izmaksām.
- 46 Turklāt Grieķijas Republika uzskata, ka nav iespējams precīzi aprēķināt maksājamos muitas nodokļus, nepaziņojot arī informāciju par importu atbilstoši aprikojuma veidam, tā kā šī informācija arī esot muitas nomenklatūras aprēķina pamatā.

Tiesas vērtējums

- 47 Kopienų Muitas kodeksā ir paredzēta muitas nodokļu iekasēšana par tādu preču militārām vajadzībām importu, par ko ir [ši] lieta, no trešām valstīm. Nevienā Kopienų muitas regulējuma noteikumā attiecībā uz importa, par ko ir strīds, laikposmu, proti, tam esot no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, nav paredzēts īpašs atbrīvojums no ievadmuitas nodokļa šī veida precēm. Tādējādi šajā laikposmā nebija arī skaidri izteikta atbrīvojuma no pienākuma iemaksāt kompetentajām iestādēm pienākošos nodokļus, vajadzības gadījumā papildinot tos ar nokavējuma procentiem.

- 48 Turklāt no tā, ka tika pieņemta Regula Nr. 150/2003, kurā ir paredzēts atlikt muitas nodokli par noteiktiem ieročiem un militāro aprīkojumu, sākot ar 2003. gada 1. janvāri, var secināt, ka Kopienu likumdevējs pamatojās uz pieņēmumu, ka pirms šī datuma bija pienākums pārskaitīt šīs nodevas.
- 49 Turklāt Grieķijas Republika nevienā brīdī nav noliegusi importa, par kuru ir strīds, esamību aplūkotajā laikposmā. Grieķijas Republika apstrīd vienīgi Kopienu tiesības uz attiecīgajiem pašu resursiem, argumentējot, ka saskaņā ar EKL 296. pantu pienākums maksāt muitas nodokļus par bruņojuma aprīkojuma importu no trešām valstīm radot ievērojamu apdraudējumu tās būtiskām drošības interesēm.
- 50 Lai gan saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm ir kompetence noteikt pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu to iekšējo un ārējo drošību, no tā neizriet, ka šādi pasākumi tiek pilnībā izslēgti no Kopienu tiesību piemērošanas jomas (skat. 1999. gada 26. oktobra spriedumu lietā *C-273/97 Sirdar, Recueil*, I-7403. lpp., 15. punkts, un 2000. gada 11. janvāra spriedumu lietā *C-285/98 Kreil, Recueil*, I-69. lpp., 15. punkts). Kā Tiesa jau ir secinājusi, atkāpes, kas piemērojamas valsts drošības apdraudējuma gadījumos, ir paredzētas EKL 30., 39., 46., 58., 64., 296. un 297. pantā, kas attiecas uz skaidri noteiktiem izņēmuma gadījumiem. No šiem pantiem nevar secināt, ka Līgumā ir paredzēts vispārējs izņēmums, saskaņā ar kuru no Kopienu tiesību piemērošanas jomas tiek izslēgti visi pasākumi, kas veikti valsts drošības apsvērumu dēļ. Ja tiktu atzīts šāds izņēmums, neraugoties uz Līguma noteikumu īpašajiem nosacījumiem, tas varētu apdraudēt Kopienu tiesību saistošo raksturu un to vienveidīgu piemērošanu (skat. 2003. gada 11. marta spriedumu lietā *C-186/01 Dory, Recueil*, I-2479. lpp., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 51 Turklāt EKL 296. un 297. pantā paredzētās atkāpes saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par atkāpēm no pamatbrīvībām (it īpaši skat. 2006. gada 31. janvāra spriedumu lietā C-503/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-1097. lpp., 45. punkts; 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-490/04 Komisija/Vācija, Krājums, I-6095. lpp., 86. punkts, un 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-141/07 Komisija/Vācija, Krājums, I-6935. lpp., 50. punkts) ir jāinterpretē šauri.
- 52 Konkrētāk, attiecībā uz EKL 296. pantu ir jānorāda, ka, lai gan tajā ir norādīts uz pasākumiem, kurus dalībvalsts var uzskatīt par vajadzīgiem būtisku savas drošības interešu aizsardzībai, vai informāciju, kuras izpaušanu tā uzskata par pretēju šīm interesēm, tas tomēr nebūtu jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstīm tiek piešķirtas pilnvaras atkāpties no Līguma noteikumiem, tikai atsaucoties uz šīm interesēm.
- 53 Turklāt pievienotās vērtības nodokļa jomā Tiesa 1999. gada 16. septembra spriedumā lietā C-414/97 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-5585. lpp.) ir konstatējusi pienākumu neizpildi, jo Spānijas Karaliste nebija pierādījusi, ka atbrīvojums no šī nodokļa bruņojuma, municijas un tikai militārai izmantošanai paredzēta aprīkojuma importam un iegādei, kas ir Spānijas tiesībās paredzēts atbrīvojums, saskaņā ar EKL 296. panta 1. punkta b) apakšpunktu bija pamatots ar nepieciešamību aizsargāt būtiskas šīs dalībvalsts drošības intereses.
- 54 Tādējādi tieši dalībvalstij, kura atsauca uz EKL 296. panta priekšrocību, ir jāpierāda nepieciešamība izmantot šajā pantā paredzēto atkāpi ar mērķi aizsargāt būtiskas tās drošības intereses.
- 55 Saskaņā ar šiem apsvērumiem nevar pieļaut, ka kāda dalībvalsts aizbildinās ar militārā aprīkojuma padārdzināšanos sakarā ar muitas nodokļu piemērošanu šāda aprīkojuma

importam no trešām valstīm, lai izvairītos no saviem pienākumiem saistībā ar finansiālo solidaritāti attiecībā uz Kopeņu budžetu, kaitējot pārējām dalībvalstīm, kuras savukārt iekasē un maksā muitas nodokļus par šādu importu.

56 Attiecībā uz argumentu, ka Kopeņu muitas procedūras nespējot nodrošināt Grieķijas Republikas drošību, ņemot vērā ar eksportētājvalstīm noslēgtajos līgumos esošās konfidencialitātes klauzulas, ir jāuzsver, kā to pamatoti norādīja Komisija, ka Kopeņu muitas sistēmas piemērošana paredz Kopeņu un valsts ierēdņu iesaistīšanos, kuriem attiecīgā gadījumā ir konfidencialitātes pienākums, apstrādājot jutīgus datus, lai aizsargātu būtiskas dalībvalstu drošības intereses.

57 Turklāt deklarācijas, kuras dalībvalstīm periodiski jāaizpilda un jānosūta Komisijai, nav tik precīzas, lai nodarītu kaitējumu kā šo valstu drošības, tā konfidencialitātes interesēm.

58 Šajos apstākļos un saskaņā ar EKL 10. pantu par dalībvalstīm noteikto pienākumu atvieglināt Komisijas uzdevumu veikšanu, nodrošinot Līguma ievērošanu, dalībvalstīm ir jānodod šīs iestādes rīcībā dokumenti, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu Kopeņu pašu resursu pārskaitījuma pareizību. Tomēr šāds pienākums, kā to savu secinājumu 168. punktā norādījis ģenerāladvokāts, nav šķērslis tam, lai dalībvalstis, izskatot katru

gadījumu atsevišķi, un ārkārtas gadījumā, pamatojoties uz EKL 296. pantu, varētu ierobežot pārsūtīto informāciju attiecībā uz atsevišķām dokumenta daļām vai neizpaust to vispār.

- 59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Grieķijas Republika nav pierādījusi, ka ir izpildīti EKL 296. panta piemērošanai nepieciešamie nosacījumi.
- 60 Visbeidzot, attiecībā uz Grieķijas Republikas argumentiem, cenšoties pierādīt, ka Komisijas ieilgušās bezdarbības, kā arī Regulas Nr. 150/2003 pieņemšanas dēļ šī dalībvalsts varēja leģitīmi uzskatīt, ka Komisija necels šo prasību, jo tā ir klusējot piekritusi atkāpes esamībai šajā jautājumā, ir jāatgādina, ka Komisija nevienā procedūras posmā nav atkāpusies no savas principiālās nostājas.
- 61 Savā deklarācijā, kas izteikta sarunās par Regulu Nr. 150/2003, tā ir izteikusi savu ciešo apņemšanos neatkāpties no to muitas nodevu iekasēšanas, kas bija pārskaitāmas laikposmos pirms regulas spēkā stāšanās, un paturējusi sev tiesības attiecīgi rīkoties šajā sakarā.
- 62 No iepriekš minētā izriet, ka, atsakoties aprēķināt un samaksāt Komisijai laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim neiekasētos pašu resursus saistībā ar militārā aprīkojuma importu, atbrīvojot to no muitas nodokļiem, kā arī atsakoties maksāt nokavējuma procentus sakarā ar šo pašu resursu nenodošanu Komisijas rīcībā, Grieķijas Republika attiecīgi līdz 2000. gada 31. maijam nav izpildījusi Regulas Nr. 1552/89 2. un 9.–11. pantā, kā arī pēc šī datuma — tajos pašos pantos Regulā Nr. 1150/2000 paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 63 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Grieķijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež Grieķijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 64 Atbilstoši šī paša panta 4. punkta pirmajai daļai Dānijas Karaliste, Itālijas Republika, Portugāles Republika un Somijas Republika, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) atsakoties aprēķināt un samaksāt Eiropas Kopienu Komisijai pašu resursus, kuri netika iekasēti laikposmā no 1998. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim, attiecībā uz militārā aprīkojuma importu, atbrīvojot to no muitas nodokļiem, kā arī atsakoties pārskaitīt nokavējuma procentus saistībā ar šo pašu resursu neiemaksāšanu Eiropas Kopienu Komisijai, Grieķijas Republika attiecīgi līdz 2000. gada 31. maijam nav izpildījusi pienākumus, kas paredzēti Padomes 1989. gada 29. maija Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1552/89 par Lēmuma 88/376/EEK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu piemērošanu, kas grozīta ar Padomes 1996. gada 8. jūlija Regulu (Euratom, EK) Nr. 1355/96, 2. un 9.–11. pantā, kā arī pēc šī datuma — tajos pašos Padomes 2000. gada 22. maija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu, pantos;

- 2) **Grieķijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus;**

- 3) **Dānijas Karaliste, Itālijas Republika, Portugāles Republika un Somijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]